

Az általános orvoslás válsága, vagy változtatni szükséges?

1980-as évek végétől kezdődtek meg azok az előkészítő munkák, amelyek az egészségügy átalakítását, megreformálását tűzték ki célul. Mindezek a rendszerváltással felgyorsultak és konkrét formában meg is történtek. A fő és meghatározó lépések a 90-es évek közepéig be is fejeződtek. Az elmúlt 15 év számos módosulást eredményezett, melyek az irányon módosítottak, de alapvető irányváltásra nem került sor. A megtett vargabetűk nyitottá tették az egészségügyi ellátást, az átláthatóság mögé nem mindig felismerhető szándékok rejtőztek el, amely a klasszikus gyógyítási folyamatot és az orvos–beteg viszonyt megváltoztatták, az egészségügyet sebezhetővé tették több évtizedes alapjait megbontották. Emellett változatlanul egy külső gondoskodó erő látszata is fennmaradt, amely öngondoskodás nélkül is alig néhány forintért helyre tud állítani mindent ami nem jó és mindent ami gond. Ezzel homlokegyenest ellenkezően megjelent egy álságos, minőségi jelszavakra hivatkozó, elsősorban pénzügyi szempontokat figyelembe vevő irány, amely a társadalmat szembeállította az egészségügy szereplőivel.

Megrendült az egészségügybe vetett hit és bizalom, megjelent a kétkedés, a gyanakvás, a bizalmatlanság. Előfordult, hogy minden baj forrásának az orvost, nővért, patikust, az egészségügyet stigmatizálták és újra és újra felbukkant a hálapénz ami nem szükségszerűség, hanem jellemhiba. A közelmúltban még az a képtelen hír is megjelent, hogy az egészségügy korrump és az ország korrupciósági megítélésének ez a legfőbb oka. Emiatt senkit nem hallottunk szólani és kikérni a szégyentelen gyanúsítást. A mára kialakult helyzet az amúgy is másként gondolkodó fiatalokat, életpályájuk kiválasztásakor, nem az orvos egyetem irányába tereli.

Mindezek mellett a világ minden fejlett, vagy fejlődő országában megjelent a szolgáltatás típusú egészségügyi ellátás, amely a hagyományos egészségügy hippokratészi esküre alapozott mítoszának válságát eredményezte. Ez utóbbi a ki, miért és mennyit fizet és ki, hogyan számolja el kialakulatlan rendszer hiányában további válságot idézett és idéz elő. Ennek egyik, de döntő eleme az orvosképzés és orvos utánpótlás problémái az európai méretű és különösen a volt szocialista országok területén jelentkező orvoshiány.

A következőkben napjaink háziiorvosi rendszerének néhány kedvezőtlen jelenségét mutatjuk be. Szándékunk felhívni a figyelmet, hogy az idő elfogyott, változtatni szükséges.

Elsőként a RENECOOP program keretében folyó munka eredményeinek egy részét ismertetjük. A RENECOOP működését a Visegrád Found pályázatán nyert támogatás is segíti, és a Magyar Általános Orvoslás Alapítvány működteti.

